

Łódź, listopad, 2020

Dr hab. Ewa Rokicka, prof. UŁ
Instytut Socjologii, Uniwersytet Łódzki
ewa.rokicka@uni.lodz.pl

**Recenzja osiągnięć doktora Arkadiusza Kolodzieja ubiegającego się o nadanie stopnia
doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie: socjologia**

1. Podstawy formalno-prawne sporządzenia recenzji

Ocena osiągnięć została dokonana na podstawie przedłożonych przez Habilitanta następujących dokumentów:

1. Autoreferat przedstawiający opis dorobku naukowo-badawczego oraz działalności dydaktycznej i popularyzatorskiej Habilitanta;
2. Wykaz osiągnięć naukowych stanowiących wkład w rozwój dyscypliny: nauki socjologiczne, zawierający informacje o opublikowanych pracach naukowych, uczestnictwie w konferencjach, udziale w projektach oraz informacje o współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym;
3. Monografia naukowa zatytułowana *Marynarze floty transportowej w świetle studiów nad strukturą społeczną*. Szczecin 2019, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego stanowiąca osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 219 ust. 1. pkt 2a Ustawy;
4. Dwie monografie własne i dwie monografie współredagowane;
5. Kserokopie 14 artykułów (12 własnych i 2 we współautorstwie) opublikowanych w czasopiśmie naukowych.

C Rokicka

Informacje ogólne o Kandydacie do stopnia doktora habilitowanego

W roku 2001 Arkadiusz Kołodziej uzyskał stopień magistra na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego. Osiem lat później, w 2009 roku na podstawie rozprawy doktorskiej „*Źródła sceptycyzmu przewidywanego w obrębie nauk społecznych – w stronę alternatywnej funkcji prognozowania*” otrzymał stopień doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie socjologii, na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Rozprawa doktorska napisana została pod kierunkiem prof. US dr hab. Bogdana Gębskiego.

Od 2002 roku do chwili obecnej dr Kołodziej jest zatrudniony w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Szczecińskiego. W latach 2002-2009 pracował na stanowisku asystenta, zaś od 2009 jest na tej uczelni pełnoetatowym pracownikiem na stanowisku adiunkta.

Po uzyskaniu w 2009 roku stopnia doktora Habilitant opublikował 35 prac naukowych, w tym m.in. 2 monografie, skrypt akademicki, 26 artykułów w czasopismach i 3 rozdziały w monografiach. Część spośród tych prac (siedem) została opublikowana w języku angielskim, dwa artykuły ukazały się w czasopismach z bazy JCR.

Habilitant aktywnie uczestniczył w wielu międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych, na których przedstawił 34 referaty. Brał również udział w pracach komitetów organizacyjnych i naukowych konferencji zarówno krajowych jak i zagranicznych. Ma bogate doświadczenie dydaktyczne, które zdobył prowadząc zajęcia dla studentów oraz szkolenia dla marynarzy różnych działów i poziomów zarządzania.

Poza aktywnością czysto akademicką dr Kołodziej zajmuje się również działalnością będącą przejawem praktycznych zastosowań wiedzy naukowej. Ten aspekt zainteresowań i działań Habilitanta zostanie omówiony bardziej szczegółowo w dalszej części recenzji. Tu jedynie warto zaznaczyć, że zainteresowania i dorobek naukowy Habilitanta oraz jego działalność pozaakademicka pozostają w ścisłym związku z problematyką rozwijaną w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Szczecińskiego od 1985 roku, to jest od momentu jego powstania. Problematyka badawcza dominująca w tym Instytucie jest odpowiedzią na specyficzne wyzwania o charakterze lokalnym i regionalnym, w tym zwłaszcza na potrzeby środowiska gospodarki morskiej oraz rynek pracy marynarzy.

Ocena osiągnięcia naukowego wskazanego we wniosku habilitacyjnym

Doktor Arkadiusz Kołodziej wskazał w swoim wniosku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego osiągnięcie naukowe w postaci monografii pod tytułem: „*Marynarze floty transportowej w świetle studiów nad strukturą społeczną*.” opublikowanej przez Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego w 2019 roku. Monografia liczy 402 strony. Składa się z wprowadzenia, 6 rozdziałów, zakończenia oraz aneksu, w którym Autor zamieścił m.in., narzędzia badawcze. Dwa pierwsze rozdziały monografii poświęcone są pojęciu struktury społecznej, studiom nad strukturą oraz metodologicznym problemom badań nad strukturą. Kolejny rozdział prezentuje tradycję badań nad ludźmi morza, rozdział czwarty opisuje metodologię badań własnych Autora, a dwa ostatnie rozdziały zawierają omówienie uzyskanych wyników badań.

Wątki dorobku naukowego Habilitanta stanowiące wkład w rozwój socjologii zostaną podjęte w dalszej części recenzji. W pierwszej kolejności odniosę się do poglądów metodologiczno-teoretycznych wyłożonych w dwóch pierwszych rozdziałach monografii.

Rozdział pierwszy spełnia w monografii istotną rolę. Jego celem jest zaprezentowanie i uzasadnienie przyjętej przez Habilitanta teoretycznej ramy własnego badania. Nie jest to zadanie łatwe, albowiem w wybranym przez Autora obszarze studiów mamy do czynienia z pojęciami centralnymi dla socjologii, powszechnie używanymi w różnych znaczeniach, wielokrotnie i różnorodnie definiowanymi. Z prezentacji pola refleksji – tak wymagającego poznawczo, Habilitant wywiązał się dobrze. Zawarty w pracy przegląd, uwzględniający dorobek polskich, jak i zagranicznych autorów jest solidny i wyczerpujący. O rozległej wiedzy, jaką Habilitant posiada z zakresu studiów nad strukturą świadczą licznie powołania i cytowania. W rozdziale, o którym mowa, przedstawione są typologie rozumienia struktury społecznej (m.in. Charlesa Crothersa 2002 „*deep and surface structure*”) oraz w skrótovej wersji, co oczywiste, omówiona jest tradycja teoretycznych ujęć struktury dających się ułożyć w kontinuum, od rozumienia realistycznego po konstruktywistyczne. To ostatnie stanowisko, w skrajnej wersji odrzuca możliwość substancjalizacji struktury społecznej.

Dr Kołodziej sytuuje swoje rozważania nad społeczno-zawodową kategorią marynarzy w paradygmacie strukturalno-funkcjonalnym. W tym podejściu ważne są dla Niego dwa aspekty struktury - relacyjny i dystrybucyjny, stanowiące, jak pisze, oś teoretyczną rozważań nad podjętą w monografii tematyką (s.52). Inaczej mówiąc, struktura społeczna jest dla

Habilitanta systemem nierówności społecznych, w którym zróżnicowanie społeczeństwa odzwierciedlają schematy: gradacyjny oraz funkcjonalny.

W II rozdziale Habilitant sprawnie, z dużą znajomością problematyki charakteryzuje klasowo-stratyfikacyjną perspektywę badawczą, zapoczątkowaną we wczesnych latach 60. przez prof. Włodzimierza Wesołowskiego, a następnie rozwijaną przez Szkołę Warszawską (prof. prof. Słomczyńskiego, Domańskiego, Sawińskiego, Przybysza, Janicką i wielu innych kontynuatorów), bliską brytyjskiej socjologii struktury społecznej Goldthorpe'a, Lockwooda, Marshalla i innych zwolenników podejścia klasowego. Zgadzam się z prof. Gardawskim (2018), iż podejście to jest niezbędne dla zrozumienia struktury, tak długo jak długo będzie istniała praca w jej dzisiejszej postaci, a analiza danych empirycznych będzie potwierdzała, iż teoretycznie wyróżnione klasy/warstwy są formą segmentacji społeczeństwa i kluczem do wyjaśniania źródeł społecznych nierówności.

Nawiązując do klasycznego paradygmatu Habilitant rozpoczyna rozdział II od scharakteryzowania znaczenia zawodu dla oceny pozycji społecznej. Następnie dokonuje przeglądu wybranych narzędzi analizy struktury społecznej. Rozdział kończy ważne stwierdzenie dotyczące pozytywnych i negatywnych wymiarów zróżnicowania społecznego, które Habilitant, za Ulrichem Beckiem, nazywa „dwoma paradygmatami nierówności”. W pierwszym z nich w ocenach pozycji społecznej dominują cechy społecznie pożądane (wykształcenie, dochód, władza, prestiż), w drugim mowa jest o rozkładzie ciężarów, obciążeń, zagrożeń, ryzyka. W części empirycznej Habilitant dobrze wykorzystał potencjał analityczny drugiego paradygmatu nierówności do opisu statusu zawodu marynarza. W ten sposób dowiódł żywotności klasycznego paradygmatu i jego metodologicznej elastyczności.

Czego nie ma w rozdziale I i II, a warto, aby było. W moim przekonaniu powinny się w nim pojawić obszerniejsze odwołania do tych wątków teorii Bourdieau, które odnoszą się do relacyjnego i strukturalnego (gradacyjnego) sposobu widzenia struktury społecznej i wpływu pracy (wykonywanego zawodu) na sposób, w jaki jednostki postrzegają otaczający je świat społeczny i reagują na niego. Jest oczywiste, że paradygmat teoretyczno-metodologiczny Warszawskiej szkoły (także EPG) oraz paradygmat kapitałów Bourdieau nie są substytutywne, ale porównanie obu perspektyw pozwala pokazać zarówno zalety jak i wady każdej z nich oraz odpowiedzieć na pytanie w jakim zakresie mogą się uzupełniać.

Bourdieu (2005) badając style życia próbował pokazać, że weberowskie klasy i stany nie są opozycyjnymi kategoriami analizy struktury społecznej. Dzieje się tak, ponieważ statusy i związane z nimi style życia stanowią kulturowy aspekt struktury społecznej. Tej ostatniej nie da się opisać tylko w kategoriach ekonomicznych. Jak pisze Michał Cebula (2017): *„Choć kulturowy zwrot w analizie klas spowodował, iż kwestie pracy i struktury zawodowej zostały zastąpione kwestią kultury, to paradoksalnie teoria Bourdieu może stanowić nowy impuls do odnowienia niegdyś centralnego dla tych analiz związku między klasą a pracą (Atkinson 2009). Najważniejsze jest tu twierdzenie, iż praca może oddziaływać, a przez to komplikować doświadczenia dane przez warunki egzystencji i wpływać na habitus (tzw. efekt zawodowy – Bourdieu 1987: 4; Atkinson 2009: 904–905).”*

Wpływ pracy na nabyte umiejętności i kompetencje jednostki, które przyjmują postać trwałych dyspozycji, takich jak sposoby postrzegania świata czy reguły działania i myślenia (to jest na habitus w Bourdieu'ńskiej terminologii) można analizować na różnych poziomach. W monografii Habilitanta odnajduję wątki pokazujące na przykładzie zawodu marynarza jak kształtują się dyspozycje zarówno motywacyjne jak i instrumentalne na poziomie ogólnych warunków pracy (praca na morzu versus praca na lądzie), na poziomie organizacyjnych właściwości zawodu (np. marynarz w strukturze interakcyjnej, społecznej i organizacyjnej) oraz poziomie konkretnego miejsca pracy (specyfika pracy na statku floty transportowej). Przytoczone powyżej wątki istotnie rozszerzają wiedzę, także o kulturowych aspektach struktury społecznej. Uzupełniają i pogłębiają badania nad strukturą, wskazując wymiary, które nadają zakorzenionym w nich jednostkom społeczne i kulturowe identyfikacje.

Rozdział III monografii rozpoczyna charakterystyka socjologii morskiej i omówienie koncepcji marynizacji Ludwika Janiszewskiego. Celem takiego wprowadzenia jest – jak pisze Habilitant - „wprowadzenie do dyskusji nad swoistością (odrębnością) rzeczywistości nautycznej”. W recenzji nie będę odnosić się do tego wątku ponieważ uważam, że dyskusja na temat podstaw i zasadności wyodrębnienia socjologii morskiej jako subdyscypliny jest sporem akademickim, który nie przynosi wyraźnych korzyści ani postępu w sprawach, których dotyczy. Nie wydaje mi się koniecznym analiza tego czy rzeczywistość morska (być może także podziemna, naziemna czy powietrzna) rządzi się „osobliwymi prawidłowościami” oraz jakie kryteria pragmatyczne, tożsamościowe, instytucjonalne decydują o nadaniu socjologii morskiej statusu subdyscypliny socjologicznej. Uważam, że termin socjologia morska odnosi się do obszaru refleksji i badań podejmowanych przez

(legislacyjnych, organizacyjnych, ekonomicznych, technologicznych i społeczno-kulturowych) wywierających presję na unowocześnienie organizacji pracy i relacji społecznych.

Z kolei omawiając dystrybucyjną perspektywę studiów nad strukturą Autor koncentruje się na opisie statusu kategorii marynarzy oraz szerszym kontekście, od którego status zależy. Z badań Autora monografii wynika, iż pozycja społeczna marynarzy jest wysoka zarówno w wymiarze obiektywnym, jak i subiektywnym. W wymiarze zarobków i prestiżu marynarze uzyskują względnie wysoki poziom gratyfikacji. Nagrody te nie zachęcają jednak uzdolnionych, młodych ludzi, zwłaszcza w krajach rozwiniętych, do podejmowania pracy w zawodzie marynarza. Następuje spadek zainteresowania pracą w zawodach morskich. Powyższa konstatacja prowadzi Habilitanta do postawienia tezy o częściowej dysfunkcyjności systemu stratyfikacji, czyli pojawieniu się przeszkód w efektywnym funkcjonowaniu mechanizmu dystrybucji nagród oraz pytania o rolę pracy we współczesnym społeczeństwie. Są to dzisiaj, w dziedzinie socjologii struktur, kluczowe zagadnienia, których rozstrzygnięcie wymaga empirycznych dowodów. Aby bowiem odpowiedzieć na pytanie, czy w zmieniającym się, zindywidualizowanym, współczesnym społeczeństwie o pozycji społecznej jednostek nadal decydują przede wszystkim czynniki strukturalne (dochód, prestiż oraz inne zharmonizowane z zawodem informacje) należy udowodnić, iż procesy strukturalizacji faktycznie zachodzą na poziomie konkretnych zawodów, tj. że to zawody są podstawą dla społecznych identyfikacji, kształtowania świadomości, czy też stylów życia. Należałoby wykazać, że to zawody są elementem społecznych autodefinicji, podstawą aspiracji oraz, że środowisko pracy jest wyznacznikiem postaw i wzorów życia. A dzieje się tak dlatego, że działa mechanizm selektywnego doboru kandydatów na pozycje zawodowe oraz zachodzą procesy zawodowej socjalizacji, tj. internalizacji określonych postaw i dyspozycji oraz formowania interesów. Uzyskane przez Habilitanta wyniki pozwalają takie pytania stawiać, co należy docenić i uznać za wkład w rozwój socjologii, ale nie dają na nie jednoznacznych odpowiedzi.

Ocena pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych Habilitanta

Dorobek naukowy Habilitanta od momentu uzyskania stopnia naukowego doktora jest obszerny, a przy tym – co zasługuje na szczególne podkreślenie – względnie spójny i konsekwentny pod względem podejmowanej problematyki. W ujęciu ilościowym obejmuje

on 31 publikacji, w tym 26 artykułów w czasopismach, w tym 13 w czasopismach z listy B dawnego wykazu czasopism MNiSW, 11 w czasopismach nieuwzględnionych w wykazie MNiSW i w 2 czasopismach z przypisaną wartością *Impact Factor*. W dostarczonej dokumentacji Habilitant podał sumaryczny *Impact Factor* obu czasopism (*European Societies* - 1.136; *Transformations in Business and Economics* - 1.058) oraz liczbę cytowań na podstawie bazy Google Scholar (liczba cytowań 33).

Poza wymienionymi publikacjami dorobek dra Kołodzieja obejmuje 2 pozycje zaklasyfikowane jako monografie własne, 3 rozdziały w monografiach oraz 2 współredakcje naukowych monografii. Pod względem ilościowym jest to dorobek zadowalający dla reprezentowanej przez Habilitanta dyscypliny naukowej. Można jedynie zauważyć, że poza dwoma wchodzącymi w skład osiągnięcia habilitacyjnego artykułami zamieszczonymi w renomowanych czasopismach o zasięgu międzynarodowym z bazy Journal Citation Report (JCR) w dorobku dra Kołodzieja brakuje publikacji w wiodących czasopismach krajowych, takich jak „*Polish Sociological Review*” czy „*Studia Socjologiczne*”.

Treść w/w publikacji odnosi się głównie do trzech obszarów tematycznych: metodologii badań społecznych, socjologii morskiej oraz teorii struktury i systemu społecznego.

W pierwszym nurcie, poza podręcznikiem dla studentów kierunków humanistycznych z zakresu statystyki opisowej, w mojej ocenie dobrze napisanym, posiadającym walory poznawcze i dydaktyczne, mieści się monografia dotycząca problematyki związanej z wykorzystaniem teorii estymacji w badaniach społecznych. Zaś w artykułach, Habilitant zastanawia się nad funkcją prognostyczną socjologii oraz czynnikami określającymi możliwości i zasadność jej realizacji. Podejmuje również problematykę wyodrębniania subdyscyplin socjologicznych. Powyższe rozważania mają charakter teoretyczno-metodologiczny.

W drugim nurcie, Habilitant koncentruje się na socjologii morskiej, a dokładniej na empirycznych badaniach nad marynarzami oraz teoretycznych studiach nad koncepcją marynizacji. W omawianym nurcie na wysoką ocenę zasługuje opublikowany w czasopiśmie *Transformations in Business & Economics*, we współautorstwie z A. Kołodziej-Durnas artykuł pt. *Labour Milieu of Merchant Seamen's Crews - Economization versus Human Relations*, w którym Autorzy analizują problematykę relacji międzyludzkich na statkach dalekomorskich z perspektywy załóg oraz praktyki i teorii organizacji pracy na morzu. W oparciu o wyniki badań jakościowych oraz ilościowych pokazują jak zmieniły się relacje między marynarzami

na statku pod wpływem m.in. ekonomizacji funkcji personalnej, redukcji zatrudnienia, nowoczesnych technologii oraz wielokulturowego środowiska pracy.

W trzecim nurcie, obok studiów teoretycznych i analityczno-pojęciowych, poświęconych problematyce struktur społecznych i systemowi społecznemu zwraca uwagę artykuł Habilitanta i A. Kołodziej-Durnas opublikowany w *European Societies* pt. *Diversity and Trust. Polish Seafarers in Multicultural Crews*. W artykule autorzy przyjmując założenie, iż długotrwałe przebywanie załóg statków dalekomorskich w izolacji tworzy warunki do badań wpływu wielokulturowości na relacje międzyludzkie oraz poziom zaufania starają się określić tolerancję marynarzy wobec „innych”, to jest marynarzy pochodzących z różnych państw, kobiet, starszych marynarzy, członków załogi statku o odmiennej orientacji seksualnej czy religii.

Oba wyróżnione teksty podejmują problematykę poszerzającą wiedzę nad kategorią społeczno-zawodową marynarzy. Dokumentują, że dr Kołodziej jest dojrzałym badaczem, identyfikującym nowe obszary badawcze, sprawnie posługującym się różnymi metodami i technikami badawczymi, o ważącym merytorycznie dorobku. Za szczególne osiągnięcia naukowe Dr Kołodziej dwukrotnie otrzymał od Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego dwie nagrody indywidualne II stopnia. Konkludując stwierdzam, że dr Arkadiusz Kołodziej wykazuje się istotną aktywnością naukową. Jego dokonania naukowe, wraz z publikacją stanowiącą osiągnięcie habilitacyjne tworzą spójną całość, obrazującą ścieżkę rozwoju naukowego Habilitanta.

Ocena osiągnięć Habilitanta w zakresie współpracy międzynarodowej, dorobku organizacyjnego, popularyzatorskiego i dydaktycznego

Dr Kołodziej realizował jeden międzynarodowy projekt dydaktyczny (CEI Grants to Teaching Staff) polegający na zorganizowaniu szkoły letniej we współpracy z naukowcami zagranicznymi. Pełnił w projekcie finansowanym przez Unię Europejską rolę koordynatora odpowiedzialnego za udział polskich studentów w seminarium pt. „Social Science and the Sea” oraz rolę wykładowcy.

Uczestniczył w międzynarodowej wymianie naukowej w ramach programów ERASMUS+ Staff Mobility, polegającej na uczestnictwie w jednodniowym szkoleniu podnoszącym kompetencje dydaktyczne nauczyciela akademickiego, organizowanym przez

Uniwersytet Chrystiana Albrechta w Kilonii. Nie odbywał żadnych staży naukowych na zagranicznych uniwersytetach.

Z przytoczonych informacji wynika, że Habilitant nie ma doświadczeń w zakresie badań naukowych prowadzonych z zagranicznymi ośrodkami. Kontakty umożliwiające wymianę wiedzy oraz budowanie międzynarodowych i krajowych sieci zdobywał dzięki aktywnemu uczestnictwu w konferencjach, sympoziach i seminariach,

W okresie po uzyskaniu stopnia naukowego doktora dr Kołodziej prezentował referaty na 16 zagranicznych i 14 krajowych konferencjach naukowych. Trzykrotnie brał udział w konferencjach European Sociological Association, uczestniczył w Congress of the German Sociological Association oraz Congress of the East Asian Sociological Association w Tokio.

W odniesieniu do konferencji krajowych wydarzeniami najwyższej środowiskowej rangi, w których dr Kołodziej uczestniczył był czterokrotny udział w Zjazdach Polskiego Towarzystwa Socjologicznego

Główne obszary tematyczne wystąpień Habilitanta są zbieżne z wcześniej omawianą tematyką publikacji. Jest to: problematyka pracy ludzi morza, zagadnienia dotyczące struktur społecznych i kategorii systemu oraz problematyka metodologii nauk społecznych.

Jak wynika z dostarczonej dokumentacji Habilitant kilkakrotnie był członkiem komitetu organizacyjnego międzynarodowej lub krajowej konferencji naukowej, występował też w roli organizatora i moderatora sesji podczas konferencji naukowych.

Docenić należy działalność dydaktyczną Habilitanta. Dr Arkadiusz Kołodziej ma kilkunastoletnie doświadczenie pracy ze studentami Uniwersytetu Szczecińskiego. Opublikował skrypt akademicki „Statystyka opisowa dla studentów kierunków humanistycznych oraz monografię „Teoria estymacji w praktyce badań społecznych”, które wykorzystuje w procesie nauczania. Prowadzi seminarium dyplomowe, jest promotorem prac licencjackich. W 2012 roku Dr Kołodziej otrzymał od Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego nagrodę indywidualną II stopnia za szczególne osiągnięcia dydaktyczne.

Dorobek organizacyjny raportowany przez Habilitanta mieści się głównie w zakresie obowiązków służbowych. Natomiast dorobek popularyzatorski świadczy o zaangażowaniu w upowszechnianie wiedzy na temat socjologii między innymi poprzez organizowanie konkursów i warsztatów fotograficznych, prowadzenie wykładów i warsztatów dla dzieci i seniorów w ramach Szczecińskiego Humanistycznego Uniwersytetu. Z kolei współpraca z otoczeniem gospodarczym obejmuje prowadzenie szkoleń dla marynarzy różnych działów i poziomów zarządzania w zakresie kompetencji społecznych oraz prowadzenie badań

S. R. 5

wspólnie z Ośrodkiem Szkolenia Zawodowego Gospodarki Morskiej i Ośrodkiem Szkoleniowym Ratownictwa Morskiego.

Wniosek końcowy

Całokształt osiągnięć Habilitanta wskazuje, iż jest on dojrzałym i samodzielnym pracownikiem naukowym. Jego prace są oryginalne, rzetelne warsztatowo i wnoszą istotny wkład w rozwój dyscypliny. Spełnia tym samym wymagania określone ustawą o stopniach i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki, niezbędne do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie socjologia.

Wniosuję o dopuszczenie doktora Arkadiusza Kołodzieja do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Swc Raley